

कषाजिम desgl. ebend. 340, a, 5.

फा m. (nom. फाम्) 1) *Gluth* (संताप). — 2) *unnützes Reden* निष्फल-भाषण) ÇANDAR. im ÇKDa. — 3) *Wachsthum, Vermehrung* (वृद्धि). — 4) *Vermehrer* (वर्धक) Viçva im ÇKDa. — Vgl. फ.

फाटकी f. = स्फटी *Alaun Riçan*. im ÇKDa.

फाणि f. *Melasse* (गुड) und *Bret, Grütze* (कर्म, कर्म) Upādik. im ÇKDa. MED. p. 22. H. an. 2, 149. Statt कर्म liest H. an. कर्ण, was wohl nur Druckfehler ist. — Vgl. फाणित.

फाणित (partic. vom caus. von फण्) P. 7, 2, 18, Sch. n. *verdickter Saft des Zuckerrohrs* (AK. 2, 9, 43. H. 403. HALJ. 2, 169); auch *andere verdickte Pflanzensaft* Soçā. 1, 161, 17. 163, 6. 187, 13. मधुकपुपोत्थ 188, 10. 2, 286, 21. 328, 4. 6. 423, 17. कुट्टमूलवकफाणित 50, 6. कौट 436, 4. फाणितमिव संज्ञातमवतार्य 63, 21. भद्यान्फाणितसंयुक्तान् MBu. 13, 3264. HARIV. 7829. उदमन्थं ससर्पिष्कं प्रभूतमधिफाणितम् (wohl प्र-भूतमधुका° zu lesen) MBu. 13, 3277. 4718 (फालिता रससंयुक्तैः gedr.). फाणितीभूत *verdickt*: मदनफलमज्जलेहं भक्ष्यातकलेह्वदाय फाणिती-भूतं लेह्येत् Soçā. 1, 139, 13. Auf फाणित ist arab. فاني (Isn HAQAL bei GILD., De rebus indicis etc. 33, Z. 1 v. u. und AVIC. ebend. 177, N. 7), pers. پانير und schliesslich auch neulat. (saccharum) *penidium* zurückzuführen.

फाण्ट (aus फाणित zusammengezogen) adj. f. *aus durch blossen Ueber- guss und Durchseihung gewonnen*, = *अनायास, अनायाससाध्य, अनाया- सकृत, कृतमपत्त*: P. 7, 2, 18. AK. 3, 2, 44. H. 1481. HALJ. 4, 89. फा-ण्टाभिरद्भिर्वापेत् Cit. beim Schol. zu H. (vgl. AUFRECHT im Index zum HALJ.). स चौधर्धभिः फाण्टाभिः स्नात्वाद्भिः पावनैरपि RUDR. 2, 17 (bei AUFRECHT). — 2) m. *Infusum* (zerriebene Arzneistoffe mit vier Theilen heissen Wassers übergossen und durchgeseiht) ÇĀṆG. Sāṁ. 2, 3, 1. फा-ण्टमन्थकल्पनाध्याय Titel des 9ten Adhj. Auch फाण्टक m. 2, 1, 1. फाण्ट n. *eine Art Decoct* (कषायविशेष) VOP. 26, 111. SIDDH. K. zu P. 7, 2, 18. फाण्टचित्रास्त्रयाणयः BHATT. 9, 17. Dasselbe Beispiel mit der Variante फाण्टाश्चित्र° wird vom Schol. zu H. bei AUFRECHT als Beleg für die adj. Bed. *steh nicht anstrengend* angeführt. — 3) n. *die beim Aus- rühren des Rahms sich bildenden ersten Butterflocken* (vgl. MĀDHAVA in SIDDH. K. zu P. 7, 2, 18) ÇAT. Br. 3, 1, 2, 8. KAUC. 23, 28.

फाण्टाकृते m. N. pr. eines Mannes (फाण्ट + आकृत) P. 4, 1, 90, Sch. patron. von फाण्टाकृति P. 4, 1, 150. pl. die Schüler des फाण्टाकृति 90, Sch.

फाण्टाकृतायन m. patron. von फाण्टाकृति P. 4, 1, 150.

फाण्टाकृति m. N. pr. eines Mannes (eines Sauvira) P. 4, 1, 150. pa- tron. von फाण्टाकृत 90, Sch.

फाण्ट n. *Bauch* UçāVAL. zu UṆĀDIS. 1, 113. — Vgl. फण्ड.

फाण्डन् (von फण्ड) m. N. pr. eines Schlangendämons VJURP. 83.

फारिव in der Stelle: भर्गवता तूर्परी फारिवारम् RV. 10, 106, 8.

फाल m. TRIK. 3, 5, 5. 1) m. u. *Pflugschar* (von 1. फल्) AK. 2, 9, 13. H. 891. an. 2, 499. fg. (st. फाल ist फाल zu lesen). MED. I. 34. fg. HALJ. 2, 420. शुनं नः फाला वि कृषत्तु भूमिम् RV. 4, 57, 8. 10, 117, 7. KĪTH. 19, 1. KAUC. 20. 24. beim Gottesurtheil JĀṆ. 2, 99. STENZLER in Z. d. d. m. G. 9, 677. फालाकृत *gepflügt* (लेत्र) JĀṆ. 2, 158. *eine Art* IV. Theil.

Hacke oder Schaufel: °कुदाललाङ्गलिन् R. 2, 32, 28. °कुदालम् 30. °पिटकम् 36, 25. — 2) = *गुच्छ* Büschel NAISH. 1, 16. — 3) = *भाल* Stirn Verz. d. Oxf. H. 249, a, N. 1. — 4) m. *Citronenkern* KULAKĀNDRA in der DURGAṬIKĀṬIPPANI ÇKDa. — 5) m. Bein. Mahādeva's. — 6) m. Bein. Balarāma's (vgl. फालगुप्त, क्लायुध u. s. w.) MED. — 7) m. = *उत्सु- ति* H. an. — 8) adj. *baumwollen* (von फल?) AK. 2, 6, 2, 12. H. an. MED. — Vgl. सु°.

फालकृष्ट (फाल + कृष्ट) adj. 1) *gepflügt*: मही MBu. 13, 3133. subst. *gepflügtes Land* M. 4, 46. — 2) *auf gepflügtem Lande wachsend*: घार- एय. फा° KĪTH. 12, 7. ऋ° *auf ungepflügtem Lande* —, *wild wachsend* MBu. 12, 8890. MĀK. P. 49, 59. ni. °कृष्टान्प्रतिगृह्णन् *Früchte, die auf Ackerland gewachsen sind*, ÇĀṆG. Br. 25, 15. n. फालकृष्टममीयात् M. 6, 16. ऋ° *wildwachsende Frucht* JĀṆ. 3, 46.

फालखेला f. *Wachtel* TRIK. 2, 5, 29. So die Corrigg., der Text फाणि- खेल m. und der Index फलखेल oder °खेला (फलखेलादि).

फालगुप्त (फाल *Pflugschar* + गुप्त) m. Bein. Balarāma's H. ç. 75. wo wohl so st. फालगुप्त zu lesen ist. Vgl. क्लायुध u. s. w.

फालदती (फाल *Pflugschar* + दत् *Zahn*) f. N. pr. einer Unholdin P. 5, 4, 143, Sch.

फालिता MBu. 13, 4718 wohl Druckfehler für फाणित.

फालीकरणा (von फालीकरणा) adj. *aus Putzabfällen bestehend*: पुरोडाश ÇĀṆG. Br. 18, 12. ÇR. 13, 3, 5.

फाल्गुणा s. u. फाल्गुन.

फाल्गुन 1) adj. f. ई° zu dem Nakshatra Phalguni gehörig P. 4, 2, 23. पौर्णमासी ĀÇV. ÇR. 2, 14. 9. 3. ÇAT. Br. 2, 6, 2, 11. 12. 6, 2, 2, 18. 13, 4, 4, 4. अमावास्या Ind. St. 2, 299. subst. f. mit Ergänzung von पौर्णमासी der Vollmondtag im Monat Phalguna AK. 3, 6, 4, 6. H. an. 3, 394. fg. MED. n. 93. fg. KĪTH. ÇR. 5, 1, 1. 11, 15. 17. 15, 3, 49. 16, 1, 5. ÇĀṆG. ÇR. 3, 14, 1. 15, 1. 15, 12, 15. GRH. 3, 10. P. 4, 2, 23. फाल्गुनीपौर्णमासी als comp. P. 6, 3, 63, Sch. फाल्गुनो मासः *der Monat, in welchem der volle Mond im Nakshatra Phalguni steht*, M. 7, 182. MBu. 13, 5875. m. mit Ergänzung von मास AK. 1, 1, 2, 15. TRIK. 1, 1, 141. 3, 3, 248. H. 153. H. an. MED. फाल्गुनचैत्रा वसतः Soçā. 1, 20, 4. मुखं संवत्सरस्य PĀṆĀV. Br. 5, 9, 8. ÇĀṆG. ÇR. 13, 18, 8. KATHIS. 46, 51. फाल्गुनोत्सव BHAVISUJOTT. P. in Verz. d. B. H. 136, a (127). fälschlich फाल्गुण ge- schrieben RĪGĀ-TAN. 5, 221. 6, 129. फाल्गुन adj. = फाल्गुन *unter dem Nakshatra Phalguni geboren* P. 4, 3, 34, v. l. — 2) m. a) *ein best. Monat* s. u. 1. — b) Bein. Arjuna's (vgl. फाल्गुन adj. als v. l. für ऋजु- न) TRIK. 2, 8, 16. 3, 3, 248. H. 708. H. an. MED. DRAUP. 8, 37. ARJ. 2, 11. INDR. 1, 10. उत्तराभ्यां फाल्गुनीभ्यां नक्षत्राभ्यामहं दिवा । ज्ञातो हिमवतः पृष्ठे तेन मां फाल्गुनं विदुः ॥ MBu. 4, 1383. HARIV. 7710. — c) = ऋजुन *Terminalia Arunja* (d. i. ऋजुन) Whigt. Arn. H. an. MED. = *नदीज* diess. — 3) f. a) *der Vollmondtag im Monat Phalguna* s. u. 1. — b) = फाल्गुनी N. zweier Nakshatra H. 111. उत्तरा 112. पूर्वा HARIV. 7734. 7953. SŪRJAS. 8, 16. 9, 13. फाल्गुणी R. 1, 71, 24. du. 72, 13 (73, 28. 74, 14 GORR.; फाल्गुनी die Bomb. Ausg. an beiden Stellen). फाल्गुणयः *प्रथमाः* MĀK. P. 58, 19. उत्तराः 29. WEBER, Nax. II, 365. 371. fg. — 4) n. a) *eine best. Grasart* (sonst auch ऋजुनानी genannt), *welche auch als Sur-*